

Clujul a fost un model...

(Grigore Constantinescu – 25 iunie 2006)

Între cele auzite și cele văzute există, se știe, o mare diferență. Prilejul de a ajunge la Academia de Muzică din Cluj, pentru a participa la un doctorat, mi-a călăuzit pașii spre cetatea de cultură transilvană.

Cu trei decenii în urmă, aici susținusem propriul examen pentru titlul de Doctor, în fața unei comisii alcătuită de marile personalități clujene. Sigismund Toduță era în anii '70 directorul Filarmonicii. Întregul oraș pulsa de o viață muzicală europeană, impresionantă. Muzicienii aveau toate argumentele de a se socoti un model pentru cultura artistică a țării. Pare că vorbesc despre ceva care a trecut? Oarecum. Muzicienii mai există sau alții mai tineri se afirmă. Dar, porțile sălii Casei Universitarilor, unde concerta Filarmonica „Transilvania” rămân închise, localul este acum refuzat muzicii. Peste drum, clădirea Academiei de Muzică „Gheorghe Dima” trăiește un provizorat supus retrocedărilor, fără perspectiva de a avea o locație. Am vrut să văd o reprezentație-spectacol la Opera clujeană, al doilea mare teatru liric românesc. Cu regret am constatat că nu era însă una din zilele acordate de Teatrul Național, spre folosință muzicală, pentru ca ansamblul să poată susține un astfel de spectacol. Liceul de Muzică trăiește aceeași perspectivă de a nu mai fi sigur pe clădirea în care activează. Vi se pare un tabloul optimizant? Unde a dispărut faima academiilor mozartiene, a Concursului Național „Dima”, a prestigiosului festival Toamna Clujeană. Ca și în povestea cu frumoasa din pădurea adormită, o liniște fără speranță se așterne în lumea muzicală a marelui oraș, pentru care singurele șanse sunt turneele destinate divertismentului. Să fie oare destul, pentru a nu se uita timpurile de glorie nu de mult apuse? Oare de când nu a mai fost Filarmonica bucureșteană în turneu la Cluj? Sau altfel spus, de ce s-ar duce, când singurul spațiu de concert este cel al unei case studențești de cultură.

Pentru că aminteam de povestea cu basmul frumoasei adormite, pentru că speranțele nu par să înflorească în sufletul clujenilor iubitori de muzică, oare este cazul să ne fixăm un termen de revenire la viața strălucitoare ca în basmul citat? Adică, o sută de ani ar fi suficient? Probabil, dacă în acest timp, soluția necesară nu ar fi doar apariția prințului salvator, ci și osârdia celor care pot să facă ceva într-adevăr pozitiv, în afara numirii comisiilor de concurs pentru posturi de conducere sau a deciziilor sindicale de apărare a drepturilor salariale. Clujul a fost prea multă vreme un model, ca să merite acum o astfel de soartă. Nu pot spune că am întâlnit, cu prilejul acestei vizite doctorale, muzicieni clujeni fericiți. Dar oameni dornici de progres, curajoși și mândri desigur. Printre cei rămași, firește încă acasă, refuzând încă tentațiile de a pleca dincolo de zările plaiului mioritic al lui Lucian Blaga și Sigismund Toduță.